

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 697/2020
24.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Бранка Станића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Голубовић, адвокат из ..., против туженог Предузећа за телекомуникације „Телеком Србија“ АД Београд, кога заступа пуномоћник Александар Петровић, адвокат из ..., ради поништаја, утврђења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 572/19 од 06.09.2019. године, у седници одржаној 24.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, па се **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 572/19 од 06.09.2019. године у ставу другом изреке, тако што се **ОДБИЈА** жалба туженог и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1 613/18 од 17.12.2018. године у ставу другом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 33.000,00 динара.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова састава одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 613/18 од 17.12.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништен као незаконит акт туженог од 04.08.2015. године којим је раскинут уговор о обављању привремених и повремених послова од 15.06.2015. године закључен између туженог и тужиоца. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог дана 01.01.2011. године што је тужени дужан да трпи. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 572/19 од 06.09.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом, трећем и четвртим изреке. Иста пресуда преиначена је у ставу другом изреке, тако што је делимично усвојен тужбени захтев тужиоца и утврђено да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код

туженог почев од 09.01.2012. године док је у осталом делу става другог изреке тужбени захтев одбијен као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у преиначујућем делу, тужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију захтевајући трошкове његовог састава.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени су закључили више сукцесивних уговора о обављању привремених и повремених послова у периоду 01.01.2011. до 14.08.2015. године на пословима ближе описаним у тим уговорима, при чему није било спорно да се природа радних обавеза и опис послова тужиоца није мењао. Оспореним актом туженог од 04.08.2015. године утврђено је да је раскинут уговор о обављању привремених и повремених послова од 15.06.2015. године закључен између тужиоца и туженог, закључно са 14.08.2015. године због престанка потребе за обављањем послова. Тужилац је након тога наставио да ради код туженог преко Агенције за запошљавање „Secuester Employmen“. На основу акта о систематизацији радних места у Дирекцији за комерцијалне послове, Дирекцији за бригу о корисницима и Сектору за подршку бизнис продаје у Одељењу за подршку сервиса бизнис корисницима је утврђено радно место техничар сервисне подршке, а у Одељењу за пријем техничких рекламација је предвиђено радно место агент за пријем техничких рекламација. Актом о систематизацији радних места у Дирекцији за пословне кориснике туженог након 17.12.2014. године у Сектору за бригу о малим и средњим предузећима у Служби контакт центра, Одељењу за контакт са пословним корисницима предвиђено је радно место референта за бригу о пословним корисницима.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да послови које је обављао тужилац по својој природи и сврси не представљају привремене и повремене послове у смислу члана 197. Закона о раду, већ послове за које је постојала стална потреба, па уговори о обављању привремених и повремених послова представљају симуловане уговоре из члана 66. ЗОО, који прикривају дисимуловани уговор о раду који важи јер су за његову правну ваљаност испуњени сви услови из члана 33. наведеног закона. Тужилац је закључењем првог од ових уговора засновао радни однос код туженог на неодређено време. С обзиром да није било основа за доношење акта о раскиду уговора од 15.06.2015. године првостепени суд је овако донети акт поништио као незаконит.

Другостепени суд је прихватио становиште првостепеног суда али је примењујући члан 37. став 1. и 4. Закона о раду закључио да је тужилац радни однос на неодређено време засновао након 5 радних дана по истеку рока од 12 месеци од дана

када је први пут засновао радни однос. Због тога је преиначио првостепену пресуду и као дан заснивања радног односа на неодређено време утврдио 09.01.2012. године.

Становиште другостепеног суда није правилно.

Према одредби члана 66. Закона о облигационим односима привидан уговор нема дејство међу уговорним странама. Али ако привидан уговор прикрива неки други уговор, други уговор важи ако су испуњени услови за његову правну ваљаност.

У конкретном случају тужилац је непрекидно у периоду од 01.01.2011. до 14.08.2015. године радио код туженог пуно радно време, на пословима који су Правилником о систематизацији систематизовани као стални послови. Тужени је злоупотребио право из одредбе члана 197. Закона о раду која дефинише који се послови по својој природи сматрају привременим и повременим пословима и са тужиоцем је закључио уговоре за обављање послова који по својој природи и сврси немају карактер привремених и повремених послова. Зато се ради о симулованим (привидним) уговорима који прикривају уговор о раду из одредбе члана 33. Закона о раду. За тај уговор испуњени су сви законски услови. Радни однос на неодређено време је правило, а радни однос на одређено време изузетак, који се у смислу члана 37. наведеног закона („Службени гласник РС“ број 24/05) може засновати само када су у питању сезонски послови, рад на одређеном пројекту, повећање обима посла који траје одређено време и сл. за време трајања тих потреба (став 1.) или ради замене привремено одсутног запосленог. У конкретном случају послови поверени тужиоцу немају карактер послова из наведене законске одредбе, па је закључењем првог од ових уговора и даном ступања на рад 01.01.2011. године, тужилац засновао радни однос код туженог али не на одређено време како је то погрешно закључио другостепени суд, већ на неодређено време сагласно одредби члана 37. став 4. Закона о раду.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

На основу члана 165. став 2. ЗПП тужиоцу су досуђени трошкови ревизијског поступка и то на име састава ревизије износ од 33.000,00 динара, одмерено према важећој АТ, а захтев туженог за накнаду трошкова поводом одговора на ревизију је одбијен на основу члана 153. став 1. ЗПП.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић